

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 674)

Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/882)

Not : Tasarı, Başkanlıkça Plan ve Bütçe ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

17.8.2004

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-863-3964

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.8.2004 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanuna göre mevcut Türk Lirası değerler, Yeni Türk Lirasına dönüştürülürken, bir milyon Türk Lirası (1.000.000 TL.) eşittir bir Yeni Türk Lirası değişim oranı esas alınacak ve mevcut liradan altı sıfır atılacaktır.

5083 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, kanunlarda ve diğer mevzuatta Türk Lirasına veya liraya yapılan atıflar, 2 nci maddede belirtilen değişim oranında (bir milyon TL eşittir bir YTL olmak üzere) Yeni Türk Lirasına yapılmış sayılmaktadır. Bu hüküm gereğince anonim ve limited şirketlerin asgari esas sermayeleri ile paylarının asgari değerleri de sıfır atılma işlemine tâbi olacaktır.

Anonim ve limited şirketlerin asgari esas sermayeleri ile limited şirketlerin asgari sermaye payları rakamlarından altı sıfır atılmasında her hangi bir sorun bulunmamakla birlikte, anonim şirket hisse senetlerinin asgari itibari değerinin Yeni Türk Lirasına dönüştürülmesinde ve ortaklık haklarının kullanılmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi ve bu değerlerin yeni para birimine uygun hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Şöyle ki Türk Ticaret Kanununu 399 uncu maddesinde "anonim şirket hisse senetlerinin itibari kıymeti en az beş yüz liradır. Bu kıymet ancak yüzer lira olarak yükseltilebilir." denilmektedir.

Buna göre 500 lira itibari değerli bir hisse senedinden altı sıfır atıldığı takdirde bu hisse senedinin Yeni Türk Lirası cinsinden asgari itibari değeri 0.05 Yeni Kuruş olacaktır.

Bu durumda anonim şirket hisse senetlerinin itibari değeri, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren en düşük para birimi olan bir Yeni Kuruşun altında kalacağından, bu hisse senetlerinin asgari itibari kıymetinin, öngörülen intibak süresi içinde mevcut ortaklık haklarını koruyacak bir Yeni Kuruşa yükseltilmesine olanak tanınması bakımından Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile, 5083 sayılı Kanuna göre en küçük para biriminin bir Yeni Kuruş olması nedeniyle anonim şirket hisse senetlerinin itibari kıymeti en az bir Yeni Kuruş olarak öngörülmektedir.

Madde 2. - Madde ile, 6762 sayılı Kanunun 524 üncü maddesinde belirtilen beş yüz lira, Kanunun 507 nci maddesinde belirtilen yirmibeş Yeni Türk Lirasına yükselmektedir.

Madde 3. - Madde ile, yeni Türk Lirası cinsinden itibari değeri bir Yeni Kuruşun (Onbin Türk Lirasının) altında bulunan hisse senetlerinin itibari değerinin yeni para birimine uygun hale getirilerek intibak süresi içinde bir Yeni Kuruşa (Onbin Türk Lirasına) yükseltilmesi ve hisse senedi sahiplerinin temettü ve ortaklık haklarının kullanılmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 4. - Yürürlük maddesidir.

Madde 5. - Yürütme maddesidir.

**Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonu Raporu**

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Esas No. : 1/882
Karar No. : 42

1.11.2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanarak 17.8.2004 tarihinde Başkanlığınıza sunulan "Türk Ticaret Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Başkanlığımızca 15.9.2004 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuz 27.10.2004 tarihli 26 ncı toplantısında Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Merkez Bankası ve Sermaye Piyasası Kurulu temsilcilerinin katılımıyla Kanun Tasarısını inceleyip görüşmüştür.

Kanun Tasarısı ile;

Anonim şirket hisse senetlerinin itibari kıymeti en az bir Yeni Kuruş olması ve Yeni Türk Lirası cinsinden itibari değeri bir Yeni Kuruşun altında bulunan hisse senetlerinin itibari değerinin yeni para birimine uygun hale getirilerek intibak süresi içinde bir Yeni Kuruşa yükseltilmesi ve hisse senedi sahiplerinin temettü ve ortaklık haklarının kullanılmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi öngörülmektedir.

Kanun Tasarısının geneli üzerinde görüşmeleri tamamlanmış ve maddelerine geçilmesi oybirliği ile kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısının 1, 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İşbu Raporumuz, gereği yapılmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Soner Aksoy</i>	<i>Hasan Ali Çelik</i>	<i>Hasan Anıtı</i>
Kütahya	Sakarya	Konya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Fatma Şahin</i>	<i>Atilla Başoğlu</i>	<i>Tacidar Seyhan</i>
Gaziantep	Adana	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Rıza Acar</i>	<i>Mehmet Güner</i>	<i>Fahri Çakır</i>
Aydın	Bolu	Düzce
Üye	Üye	Üye
<i>Nejat Gençan</i>	<i>Mehmet Ali Arıkan</i>	<i>Ahmet Uzer</i>
Edirne	Eskişehir	Gaziantep

Üye
İsmail Katmerci
İzmir
Üye
Nuri Çilingir
Manisa
Üye
Mehmet Özlek
Şanlıurfa

Üye
Muharrem Eskiyaşan
Kayseri
Üye
Vahit Çekmez
Mersin
Üye
Yekta Haydaroğlu
Van

Üye
Hasan Ören
Manisa
Üye
Şükrü Ünal
Osmaniye
Üye
Fazlı Erdoğan
Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRK TİCARET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 29.6.1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hisse senetlerinin itibari kıymeti en az bir Yeni Kuruştur. Bu kıymet ancak en az birer Yeni Kuruş olarak yükseltilebilir. Bu fıkrada belirtilen miktar Bakanlar Kurulunca yüz katına kadar artırılabilir.”

“Şirketin müşkülleşmiş olan mali vaziyetinin ıslahı için hisse senetlerinin itibari kıymeti en az bir Yeni Kuruşa kadar indirilebilir.”

MADDE 2. - 6762 sayılı Kanunun 524 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mukavelede aksine hüküm olmadıkça her bölümü yirmibeş Yeni Türk Lirasından aşağı olmamak şartıyla bir payın bölünmesi ve bölünmüş payların devri caizdir.”

MADDE 3. - 6762 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1. - Hisse senetlerinin itibari kıymeti bir Yeni Kuruş ve katları şeklinde olmayan anonim şirketler 31.12.2009 tarihine kadar, 399 uncu maddeye intibak edecektir. Bakanlar Kurulu kararı ile 31.12.2009 tarihinde sona erecek intibak süresi beş yıla kadar uzatılabilir. İntibak süresince anonim şirket hissedarlarının itibari değeri ne olursa olsun sahip olduğu paylardan doğan hakları saklıdır. Şirket yönetim kurulu, payların 399 uncu maddeye intibak ettirilmesini sağlayacak yöntemleri uygulamakla yükümlüdür.

Birinci fıkrada belirtilen sürenin sonunda bir Yeni Kuruşa tamamlanmamış paylar için kesir makbuzu düzenlenir.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRK TİCARET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında intibak amaçlı olarak yapılacak sermaye artırım ve esas mukavele değişikliklerinde, şirket esas mukavelesinde aksine hüküm bulursa dahi 372 nci maddede yer alan nisaplar uygulanır ve imtiyazlı paylar genel kurulu yapılması şartı aranmaz.

Bu madde kapsamında intibak amaçlı olarak 400 üncü madde çerçevesinde yapılacak işlemlerde her pay sahibinin muvafakati aranmaz.

5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun gereğince münhasıran intibak amaçlı yapılacak anasözleşme değişikliklerinin tescili, her türlü vergi, resim ve harçtan muafır.”

MADDE 4. - Bu Kanun 1.1.2005 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4. - Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. - Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Mumcu